

Marie, la roja
de Rosa Maria Arquimbau

Dramatúrgia de Carles Mallol

Versió Definitiva Assajos
(Novembre 2024)

PERSONATGES

MARIE

YVONNE

MARTA

LILY

LUCRÈCIA

YARIBEL

LA DONA QUE VA MATAR EL SEU HOME

JACQUES DUBOIS

GUÀRDIA 1

GUÀRDIA 2

EL DIRECTOR

EL PROFESSOR D'HISTÒRIA

EL PROFESSOR DE MÚSICA

EL PROFESSOR DE COSTURA

L'AJUDANT DE PROFESSOR

ESCENA 1
Dues dones arriben a la presó.

En la foscor d'un edifici enorme. Les parets pesen molt. El silenci, d'entrada, també.

VEU GUÀRDIA 1
Marie!

S'il·lumina la figura de Marie. L'acaben de detenir. D'entrada, només la veiem a ella, però mentre la veu del GUÀRDIA vagi parlant, s'anirà il·luminant la seva figura, com l'ombra d'un home que s'imposa.

VEU GUÀRDIA 1
Mira'm, Marie.

MARIE
Qui ets?

VEU GUÀRDIA 1
Ensenya'm les mans.

MARIE
Les mans?

VEU GUÀRDIA 1
Les mans, sí.

MARIE
Qui ets?

VEU GUÀRDIA 1
Qui ets tu, Marie?

MARIE
Una dona.

VEU GUÀRDIA 1
Les mans, Marie. Et mous molt, no?

MARIE
No em puc moure?

VEU GUÀRDIA 1
No tant.

MARIE
Per què?

VEU GUÀRDIA 1
No tens por, Marie?

MARIE
De què?

El GUÀRDIA no contesta.

MARIE
De què hauria de tenir por?

VEU GUÀRDIA 1
De tu.

MARIE
Qui ets tu?

VEU GUÀRDIA 1
Un home.

MARIE
I només sou homes els que ens tanqueu aquí?

VEU GUÀRDIA 1
Per què has fet el que has fet, Marie?

MARIE
Què he fet? Un policia m'ha fet empenyar i jo li he clavat una cop de peu. I ell no s'ho ha pensat ni un moment i ha volgut clavar-me un cop de puny. I ara es veu que està ingressat a l'hospital. Diuen que li he trencat un dit. I què més? El dit se l'ha trencat ell quan m'ha intentat clavar un cop de puny.

VEU GUÀRDIA 1
Treu-te la roba.

MARIE
I què em posaré?

VEU GUÀRDIA 1
Treu-te la roba. Però que vegi les mans, Marie.

MARIE no es treu res.

VEU GUÀRDIA 1
Marie?

De sobte, s'il·lumina una altra figura. És YVONNE. L'acaben de detenir. Té por.

YVONNE
Em dic Yvonne.

VEU GUÀRDIA 1
Yvonne?

VEU GUÀRDIA 2
Treu-te la roba, Yvonne.

Mica en mica, apareix l'ombra d'un altre GUÀRDIA.

VEU GUÀRDIA 1
A veure, les mans.

VEU GUÀRDIA 2
Les volem veure.

MARIE
Però nosaltres no veiem res.

VEU GUÀRDIA 1
I què voleu veure?

MARIE
On ens portareu?

VEU GUÀRDIA 1
Ves-te traient la roba, Yvonne.

MARIE
No cal que ho facis.

VEU GUÀRDIA 2
Sí que cal.

VEU GUÀRDIA 1
I aquesta cara?

MARIE
No els miris, Yvonne.

VEU GUÀRDIA 1
No vols que ens miri?

VEU GUÀRDIA 2
Per què no ens mires, Marie?

VEU GUÀRDIA 1
Marie?

VEU GUÀRDIA 2
Marie?

VEU GUÀRDIA 1
Per què no et treus la roba?

VEU GUÀRDIA 2
Marie.

VEU GUÀRDIA 1
Marie.

VEU GUÀRDIA 2
Marie.

*Mentre els dos GUÀRDIES van dient el nom de Marie, Marie, forta, no es treu la roba.
YVONNE, en canvi, se l'ha anat traient del tot.*

ESCENA 2
Les dones són les dones.

Zona de dutxes.

YVONNE s'està acabant de dutxar.

De la resta, alguna es vesteix, alguna es desvesteix, alguna fa broma, alguna juga. És un moment ple d'energia, com d'esbarjo. Per totes, menys per Yvonne, que ho fa tot ordenadament. Ella no participa gaire del joc de les altres. En un altre punt, YARIBEL, embarassada, vestida perquè ja s'ha dutxat, renta roba de nens.

MARTA
Quina hora deu ser?

Totes estan tan entretingudes que ningú no la contesta.

MARTA
Ningú sap l'hora?

Veient que no rep resposta, MARTA s'apropa a YVONNE.

MARTA
Tu tampoc no saps quina hora és?

YVONNE
No, no sé res jo.

MARTA
Ui, no sap res, la mosqueta morta.

MARIE decideix intervenir.

MARIE
Què vols, Marta?

MARTA
Res, li preguntava quin hora és, però com que no se la pot ni mirar perquè de seguida plora...

MARIE
I per què vols saber l'hora? On has d'anar?

MARTA
Tu ets una vespa, Marie.

MARIE
Les vespes són útils per la humanitat... I, a més, quan algú les empenya, claven el seu fibló. Es defensen. Moren defensant-se.

MARTA
Si no posessis sempre aquesta cara de mala llet, estaries més guapa.

MARIE

És veritat, que tu hi entens molt, d'això...

MARTA

Ja pots riure...

MARIE

No me'n ric. No estem per riure, aquí! (A YVONNE, *que continua fent les coses amb tot l'ordre del món*). Vinga, Yvonne, vine aquí. (A MARTA, *per YVONNE*.) És guapa o no és guapa?

MARTA

Sí que ho és.

MARIE

Encara t'aniria bé pel negoci... Si surts i el pots tornar a muntar i a ella la deixen anar aviat...

MARTA

De què parles?

MARIE

Tu sortiràs aviat, no et tindran aquí gaire temps. Els teus "clients" faran que surtis aviat i "aquesta", encara que ara la família l'hagi abandonat, és molt fàcil que trobi alguna influència que la faci sortir.

MARTA

Però és que és tonta... Si m'hagués conegut a mi, no li hauria passat res del que li ha passat.

MARIE

Que mala bèstia que ets, Marta!

MARTA

T'ho semblo? Potser ho soc un mica, però el cas és que aquests senyors "polítics" que ara m'han fet tancar m'han vingut a buscar moltes vegades i m'han parlat molt amb moltes ganes...

MARIE

Amb moltes ganes de què? (*Amb menyspreu*). De què tenen ganes els teus amics polítics?

MARTA

Mira, tu no saps res de la vida. De la de debò. La coneixes molt poc. Potser quan hagis vingut aquí unes quantes vegades, canviaràs de manera de pensar.

MARIE

No et pensis. No canviaré mai. No soc una cap criatura i, encara que ho fos, soc una obrera i les obreres coneixem la vida des de ben petites. Vols conèixer-la més que passant misèria? Vols conèixer-la més que veient injustícies al teu voltant? Conec la vida, Marta, i perquè la conec et dic que mai no canviaré de manera de pensar. I un dia o altre em deixaran anar i tornarà a venir un catorze de juliol i... em tornaran a enganxar

amb la protesta als llavis. Sempre la mateixa protesta fins que tot sigui diferent de com és ara.

MARTA

Una dona bonica perdent el temps amb propagandes “polítiques”... Malaguanyada!

MARIE

Res de propagandes polítiques. Jo no faig propaganda política. Faig propaganda de la justícia.

MARTA

Si necessita tanta propaganda, deu ser que no té gaire èxit.

LILY

(Amb ironia)

De què parreu? De modes?

MARTA

Sempre seràs un ull de poll, tu.

LILY

Doncs, mira, no m'importaria anar al callista. Mentre em deixin sortir...

MARTA

(A Marie, per Lily)

Aquesta també paga les conseqüències de la “política”.

MARIE

No, aquesta paga les conseqüències de la hipocresia.

LILY

Molt ben dit. M'agrada perquè sempre la claves. Digueu-me si no és hipocresia que el “senyor comissari” em faci tancar unes vegades, però unes altres em deixi actuar. I amb el mateix xou! *(Amb ironia.)* I amb el mateix vestuari...

MARIE

Potser és que el troba passat de moda.

LILY

Doncs mira que fa anys que es porta, això d'anar en pilotes.

MARTA

I tu que sempre parles de Justícia... Trobes que està bé, això? No hi hauria d'intervenir, la justícia... O el ministre de treball, jo què sé?

LILY

Tinguem en compte que alguns ministres són... clients de primera fila. Em fa tanta gràcia quan es posen a primera fila. Molts d'ells d'amagat. “D'incògnit”.

MARTA

Sé de quins senyors parles. Ara m'han fet tancar, però ja fa anys que els conec. Us podria explicar com els agrada a tots i cada un-

MARIE
Quin fàstic!

MARTA
(A Lily)
Aquesta és una moralista. (*Rient-se'n.*) “La moralista roja...”

MARIE
No soc moralista, però tampoc soc una immoral com vosaltres.

MARTA
Molt bé, però ja em diràs de què t'ha servit, si al final ets aquí, amb nosaltres.

LILY
Però ella rep un tracte de favor. No t'has fixat en les mirades de l'oficial...

MARTA
De quin?

YARIBEL
D'en Jacques Dubois.

LILY
El mateix.

MARTA
Ja em diràs de què li serviran. A més, aquest nano no crec que pugui fer res per ella. Si el que la mirés fos el ministre de Justícia, encara...

LILY
Però és guapíssim.

YVONNE
Qui és en Jacques Dubois?

LILY
No el coneixes?

YVONNE
No.

LILY
Doncs és un oficial de presons que tenim aquí i que sempre està ficat a Direcció.

MARTA
Gairebé mana més ell que el director. És llest i té influències.

LILY
I és jove.

MARTA
Però és un “castigador”.

LILY

Jo el trobo tan guapo...

MARIE

Doncs te'l regalo.

LILY

Que no t'agraden els homes?

MARIE

No ho sé, perquè no me n'ha agradat mai cap.

LILY

I com ho has fet per passar-te tants anys sola i sense avorrir-te?

MARIE

Si t'ho expliqués tampoc no ho entendries.

LILY

I no t'agrada en Jacques Dubois?

YVONNE

Per què en dieu tota l'estona el seu cognom?

MARTA-LILY

Jacques Dubois, Jacques Dubois...

MARIE

A mi em fa fàstic.

LILY

Fàstic?

MARIE

Sí, fàstic. A mi em repugna un home com ell, que, per un sou de merda, fa això que fa: controlar que estiguem aquí ben tancadetes.

Entra LUCRÈCIA. Ve a rentar-se una mica. No es despullarà.

LUCRÈCIA

Ahir li deia a la nena aquesta (*Parla d'YVONNE.*) que, en comptes d'ofegar la seva criatura, l'hauria pogut enverinar.

YVONNE es vol morir de vergonya. No pot evitar mirar YARIBEL. Sap que està embarassada i se sent malament.

MARTA

Si t'hagués conegut abans...

LILY

Què li hauries donat? A veure, dona'ns una recepta.

LUCRÈCIA

Ja us en podeu fotre de mi, però hi haurà un dia que em necessitareu... i ja em vindreu a buscar.

LILY

És que realment t'ho creus, no?, que ets una mena de "Lucrecia Borgia"?

LUCRÈCIA

El dia que et pengis d'un home i no sàpigués com caçar-lo, ja em demanaràs consell, ja.

LILY

Quan et necessiti, vinc aquí i segur que t'hi trobaré, no?

LUCRÈCIA

Jo ara estic tancada, però ningú no ha pogut provar res.

LILY

Però estàs tancada.

LUCRÈCIA

Sí, però sortiré, i llavors...

MARTA

Faràs el que sigui perquè et tornin a tancar.

LUCRÈCIA

No em tancaran.

YVONNE

Quantes vegades t'han tancat?

LUCRÈCIA

Amb aquesta, set.

MARTA

Quan surtis, compra't un mirall i emmiralla-t'hi... Els anys esgarrapen la cara i, quan l'han esgarrapada, ja està fet.

MARIE

I quan un home no us vol, per què heu de fer que us vulgui per força? Aquestes coses (*Senyalant-se el cor.*) també mereixen una mica de llibertat, no?

LUCRÈCIA

Ai, nena, tu no hi entens res. Has perdut el temps fent propaganda roja i parlant de llibertat. Tu *dona't* llibertat per segons quines coses i ja veuràs què passa. I els homes! Deixa'ls gaire lliures i ja veuràs com corren!

LILY

I el que vas enverinar l'última vegada era dels que corria?

MARTA

No podia córrer gaire amb tota la merda que li devia fotre...

LUCRÈCIA

No era res dolent. Llimadures d'ungla.

LILY

Es devien fer junts la manicura...

LUCRÈCIA

La meva desgràcia és que, tot i les llimadures d'ungla, em fugia i s'estava dies sense tornar a casa. I jo ja duïes les ungles tan arranades que no me les podia llimar més. Va ser quan se'm va acudir anar a tractar amb l'esteticien que m'ha denunciat. Era una esteticien que tenia molta feina i que recollia, per tant, moltes llimadures. Quan li vaig proposar de guardar-me-les, es va fer un tip de riure, però quan li vaig dir que tenies moltes utilitats inesperades, hi va accedir.

MARTA

I tan inesperades!

MARIE

Com per acabar a la presó.

LUCRÈCIA

Jo les feia prendre a l'home dient que eren bicarbonat, perquè ell es queixava sempre de l'estómac.

LILY

I servien les llimadures d'unes altres ungles que no fossin les teves?

LUCRÈCIA

Bona pregunta. Un dia em vaig esverar: a casa l'esteticien hi van entrar dos dallonses clarament dallonses. I si els efectes depenien directament de la moral de la persona a qui li llimaven les ungles? Vaig muntar un número i no vaig permetre que els fes la manicura. Ens vam barallar, vam anar a parar a la comissaria, i allí es va saber tot. Van cridar-lo a ell, que no va poder venir perquè s'estava cargolant de dolor d'estómac. L'esteticien va xerrar i ell em va acusar de donar-li bicarbonat que no era bicarbonat. Però no van poder provar res, perquè jo vaig dir que les llimadures d'ungles les volia per rentar-me les dents.

YVONNE està a punt de tenir una arcada.

LILY

I per què et van tancar?

LUCRÈCIA

Per què es veu que tenia antecedents. Quan li vaig donar el meu nom al comissari, se'n va recordar de mi. "Tu ets la Lucrècia Borgia?". Tant de gust, i em va enviar cap aquí.

MARTA

Simpaties que tens.

LUCRÈCIA

Tal qual.

LILY

I el teu home no t'ha vingut a veure.

MARIE

Encara vols que la vingui a veure després del que li va fer?

LUCRÈCIA

És un desagraït. Un altre home hauria vist que tot allò era "amor".

YVONNE

Què és tot allò?

LUCRÈCIA

Em vaig passar tot un estiu atrapant borinots. Els arrencava les ales, les deixava assecar i, aleshores, les picava al morter, ben fines, i les tirava al vi. I, com que bevia molt vi, s'arribava a empassar cada dia de catorze a setze ales, que venien a ser uns set o huit borinots.

LILLY

I no hi trobava mal gust?

YVONNE

Quin efecte li feien?

LUCRÈCIA

Tu què t'imagines?

YVONNE

No ho sé.

LUCRÈCIA

Doncs això que t'imagines, però pitjor.

MARTA

Estàs ben guillada.

LUCRÈCIA

Això mateix em va dir el comissari. Però jo no estic guillada. El que passa és que tinc una mena de poder, gairebé diabòlic-

MARIE

D'enviar-li l'estómac a passeig a algú.

LUCRÈCIA

És que, quan t'estimes un home, prefereixes veure'l cargolant-se de dolor d'estómac abans que en braços d'una altra.

MARIE

No ens entendríem.

MARTA

És que tu amb les teves teories no t'entens amb ningú.

YARIBEL

Amb en Jacques.

MARIE

Pertanyeu a una societat podrida. Tu (*per LUCRÈCIA*), tu (*per LILY*), tu (*per MARTA*), tu (*assenyalant a YVONNE*), en sou la mostra més convicent i més repugnant.

MARTA

Deixeu-la, que es pensa que és una mena de Jesucrist amb faldilles.

MARIE

No soc tan abnegada, Marta, però no te'n riguis, que el que predicava Jesucrist era el comunisme.

LILY

Espera't que jo encara seré Maria Magdalena.

YVONNE

Qui?

MARIE

No crec que Maria Magdalena s'hagués despullat per cinquanta francs.

LILY

Perquè en aquella època no hi devia haver music-halls.

LUCRÈCIA

Si t'enamoressis com jo...

MARIE

(*La talla*)

És que tu t'has enamorat moltes vegades. Tantes com les que has estat a la presó. Et surten una mica cars, els enamoraments.

LUCRÈCIA

Perquè tots els homes són uns pocavergonyes.

MARTA

Ara m'agrada.

LUCRÈCIA

I tots em fugen.

LILY

No m'estranya.

LUCRÈCIA

Doncs no serà perquè no els mimi i els cuidi. Però és que tinc mala sort. Aquest "d'ara" deia que m'adorava i... ja ho veus, des de la portera fins a la dona que fregava l'escala, m'empaitava. I jo vingia a dir-li "reiet meu" i "terrosset de sucre" i "el meu petit", i vingia a comprar-li bistecs i fer-li fer vestits i ell, en canvi, no em donava ni cinc.

MARTA
Però treballava?

LUCRÈCIA
No havia treballat mai. I amb l'altre, el d'abans, igual. Aquell era pitjor. Em robava els diners i tot el que podia.

MARTA
I tampoc no treballava?

LUCRÈCIA
No, pobret...

LILY
Aquesta mena d'homes no treballen pas.

LUCRÈCIA
Però era tan guapo.

YARIBEL
En Jacques Dubois.

LUCRÈCIA
I tenia un posat tan arrogant.

MARTA
I era jove?

LUCRÈCIA
Sí, una mica més que jo. Tenia vint-i-vuit anys.

YVONNE es mira LUCRÈCIA de dalt a baix.

LILY
Bastant més jove que tu.

MARIE
I encara dieu que la societat no està podrida. Un home jove i fort, apte pel treball, deixant-se mantenir per una vella boja per no haver de treballar...

LUCRÈCIA
Mesura les teves paraules, eh?, Roja! Que jo no soc ni vella ni boja. I si ells, pobrets, no treballaven, no era pas per falta de ganes...

MARIE
No, no era per falta de ganes. Era per mandra. Ja ho sé, no continuïs.

LUCRÈCIA
No continuo perquè tu ho saps tot? Però a la teva edat encara no has vist cap home de prop.

MARIE
Ni ganes.

LUCRÈCIA

Ni ganes, a mi m'ho faràs creure. Ben bé que t'agrada l'oficial de presons, en-

MARIE aixeca la mà per frenar LUCRÈCIA, no vol que digui el nom d'en Jacques Dubois. YVONNE mira YARIBEL, esperant que digui el nom. YARIBEL no diu res.

MARIE

Pareu de dir bestieses. (A YVONNE). Vine cap aquí...

LILY

No es vol ajuntar amb nosaltres perquè és de família rica.

MARIE

Calla!

MARTA

La roja protegeix la burgesia!

MARIE

Estàs distreta escoltant aquestes ximletes?

LUCRÈCIA

Ximletes? La ximpleta ets tu.

De cop YARIBEL, que canta:

YARIBEL

(Cantant)

L'ample del cel per cobrellit,

El meu infant dorm arraulit.

Un sobrellit brodat d'estrelles

Perquè somniï coses belles.

Oh, infant,

Recorda tot això quan siguis gran!

Que els records d'infantesa

Allunyen la roïnesa

I al record dels maternals petons

Es tornen els homes bons.

YVONNE es posa a plorar.

MARIE

Què plores?

YVONNE

He estat dolenta. Molt dolenta.

MARIE

No sabies el que feies.

YVONNE

No ho sé, però no vull que em treguin d'aquí. No vull sortir d'aquí. No vull veure mai més ningú dels meus. No podria suportar veure'ls... No podria anar pels carrers de París i mirar les dones que passegen amb els seus fills... No, no podria... (*Plora.*).

MARIE

Calma't.

MARTA

Vas ser tonta. Ho vas fer tan malament com vas saber.

YVONNE

Jo què sabia. Si jo no sabia res. Si em feia tanta vergonya, tot plegat, que m'ho vaig anar callant, i dissimulant, i amagant-me de tothom; i aquell dia, aquell dia, no sé si vaig sentir més dolor que el de la vergonya i, en un moment, amb febre, boja, sense saber el que feia, vaig destruir... allò... la prova... No sabia què feia, em va semblar que destruïa... el pecat... no pas que destruïa una vida... Allò era una vida? Aquell pilotet de pell i ossos? Allò era una vida? No ho sé. Jo, que no volia que ho sabessin els meus. I ja ho veieu... Ara ho sap tothom...

Però és que jo no sabia res de res. I aquell dia era Carnaval. I jo anava vestida de Colombina, i ell em parlava tan a dintre de les orelles que el sentia fins i tot quan no deia res. El sentia pertot arreu. Hi havia una lluna tan magnífica a la terrassa. Quan era petita, em feia por la nit. Però, de gran, res, de gran, no me'n feia. I la nit en va tenir la culpa. Després... com dir-ho? La meva mare és inflexible i el meu pare pensa que l'honor d'una noia és un gerro que, si es trenca, no es pot tornar a enganxar. Per això vaig arribar a pensar que, si desapareixien les proves, desapareixeria la culpa. No vaig pensar ni un moment que fos un delictes. No vaig pensar res. Va ser un moment. Em vaig deixar endur pel dolor i la ràbia. Però no tinc perdó, no en tinc, no tinc perdó. Faig cosa. Soc una criminal.

MARIE

No ets tu la criminal. Ho són tots els teus, i la societat en la que vius i el món en el que et mous.

Totes al·lucinen amb la sortida de to de MARIE.

De sobte, entra La DONA QUE VA MATAR EL SEU HOME.

MARTA

I tu qui ets?

LILY

Quan has arribat?

LUCRÈCIA

Com et dius?

LA DONA

És igual, el meu nom.

LILY

Però t'hauré de dir d'alguna manera, no?

LA DONA
Digueu-me com vulgueu.

LILY
Ara aquesta no vol un nom.

LA DONA
Sí que el vull.

LILY
Doncs què dius?

LA DONA
No sé què dic.

MARTA
Parla estrany, aquesta.

LA DONA
Parlo com puc.

LILY
Com t'hem de dir, va?

LA DONA
No ho sé...

LILY
Jo em dic Lily.

MARTA
I jo: Marta.

LUCRÈCIA
Què t'ha passat?

LILY
Per què t'han tancat a la gàbia?

LUCRÈCIA
Has donat llimadures d'ungles a algú?

MARTA
Has escanyat alguna criatura?

YARIBEL
Els ha fet por el color de la teva pell?

MARIE
No t'imagino llençant-te contra la policia, no?

LILY
Què has fet, doncs?

LA DONA
He matat un home.

Expectació. Silenci un moment.

MARTA
El teu amant?

LA DONA
El meu marit.

LUCRÈCIA
L'has enverinat?

DONA
Li he clavat un ganivet... Al cor. Aquí. Al cor. Crec que és el cor. O els pulmons. O no ho sé. Tot això, tenia tot això... Tenia tot el pit. Li he deixat tot el pit...

LILY
(A Lucrècia)
Crec que el que ha fet ella és més eficaç que el que fas tu.

LUCRÈCIA
I més perillós.

MARTA
I ja saps que en tens per molt de temps? Per tota la vida, potser...

LA DONA
M'és igual.

LILY
Home, t'és igual...

LA DONA
Si jo ja estava...

MARTA
Com estaves?

LA DONA
Que la meva vida... la meva vida no era... no era... No era no sé... La meva vida.

LILY
Com parla?

MARIE
I per què l'has matat?

LA DONA

Perquè em va enganyar. Enganyar vull dir que. Vull dir que va. Que va. Que em va trair? I, no ho sé, no ho podia explicar a ningú, em feia vergonya. Veure el que em feia, veure que m'enganyava em feia vergonya i jo pensava, pensava molt, pensava que no era just que, no sé què pensava.

MARTA

Una altra que parla de la Justícia.

LILY

Aquí en som unes expertes.

LUCRÈCIA

Explica't bonica

MARTA

Bonica? Jo no la veig bonica. És una pobra dona.

MARIE

Deixeu-la parlar.

LA DONA

Ens vam casar molt joves. Ens estimàvem. Treballàvem. Treballàvem de dia i de nit, i ni així no ens arribava. Ell guanyava poc a la impremta i jo va arribar un dia que vaig haver de deixar de treballar perquè havíem tingut un fill i en venia un altre...

MARTA

Ja coneixem aquest tipus d'històries.

LA DONA

Callo?

LUCRÈCIA

No, dona, no.

LA DONA

Anàvem molt justos, però ens estimàvem. Sí, ens estimàvem, no ho sé, sí. Em vaig anar deixant. Després dels dos primers fills, en van venir dos més. No tenia temps ni de rentar-me la cara. Però ens estimàvem. Ell treballava més que mai. I va tenir sort. Li van oferir diners per... no sé com es diu... com per fer un negoci o així. Ell hi havia de... de posar... No sé què hi havia de posar. La feina, la feina, suposo, però els beneficis, també els rebria ell, crec. Però l'altre hi havia posat la... la...

LILY

La pasta.

LA DONA

Guanyava més l'altre, però el meu home... l'he matat... el meu home també va anar guanyant cada cop més diners i.

MARTA

Sempre els diners.

LILY

Sempre.

LA DONA

I el negoci va anar bé. I ell es va convertir en... en un altre... en una altra persona, era com si... Era un-

MARIE

Un burgès.

LA DONA

I jo no. Jo soc... Jo soc... així... Quatre fills i no sé quants anys treballant m'han fet... Ser així. Faig cosa, no? I ell es va... es va buscar una amiga. Una amiga que ell ensenyava pels llocs, li feia regals, la mimava. Una amiga que semblava guapa. Amb joies. Una amiga plena de joies que ell veia fora de casa. Es passava hores i hores fora de casa. I no em veia a mi. Ni a mi ni als nostres fills. A casa tot era... Tot era lleig, a casa. I em va dir... Em va dir... Em va dir...

LILY

Què et va dir?

LA DONA

Que jo li feia fàstic.

Les altres entomen, en silenci.

LA DONA

I que no em necessitava, i que ja me'n podia anar quan volgués. Li feia nosa. Però hi havia els meus quatre fills. Jo aguantava i callava. Jo ben lligada i ell ben lliure. I això fa por, eh. Perquè ell ho tenia tot i jo no tenia res. Però jo aguantava. Per ells. Fins que no vaig aguantar més. I vaig... vaig... Aquí el pit, tenia tot el pit, tenia tot el pit...

Silenci.

MARIE

La burgesia és el dimoni.

MARTA

O sigui, aquesta pobra dona ens fa plorar i aquesta parla de la burgesia.

LUCRÈCIA

És que ella ho sap tot, saps?

LA DONA

Jo?

LUCRÈCIA

No, ella.

LA DONA

Ella qui és?

MARIE
Jo soc Marie.

MARTA-LILY-LUCRÈCIA
La roja.

MARIE
Marie, la roja, em diuen aquestes. Enquadradora d'ofici, obrera, com tu, filla d'obers, neta d'obers, besnéta d'obers... I soc aquí perquè aspiro a una societat més justa, més neta, més digna. Perquè no estic conforme amb la societat actual i tinc la noblesa i la valentia de dir-ho i de demostrar. Només per això, ja ho veus, perquè no em sembla bé que mentre els uns llencen el menjar, els altres es morin de gana: perquè no em sembla bé que, mentre els fills d'unes estrenen vestits cada dia, els fills de les altres passin fred a l'hivern; perquè no em sembla bé que, del treball d'unes, se n'aprofitin uns altres. I ara anem a dinar.
Ens tenen aquí tancades, però que ens donin un bon dinar, no?

Durant el parlament de Marie, Jacques ha entrat a escena i es mira les dones. La seva presència ha de ser violenta. YARIBEL no ha parat de mirar-lo.

JACQUES
Marie.

Totes el miren.

JACQUES
Podem parlar un moment?

ESCENA 3
Un home vol una dona.

JACQUES i MARIE s'han quedat sols.

MARIE

Em tornaràs a dir el que ja m'has dit cent vegades?

JACQUES

Si t'ho dic, és pel teu bé.

MARIE

I pel meu bé em vols obligar a fer una cosa dolenta? I et penses que em deixaré convèncer? Com et penses que soc? Et penses que, per estalviar-me uns mesos de presó, faria això que em proposes? Et penses que delataria un company meu? Pel meu bé?

JACQUES

Jo et vull salvar a tu. Els teus companys no m'importen.

MARIE

Però a mi sí. Perquè resulta que ells són com jo. Com jo mateixa. I no em delatarien mai, a mi.

JACQUES

I si et digués que jo sé que algun d'ells no és tan... escrupolós... com tu i que ha xerrat?

MARIE

Doncs és possible. Però, perquè un hagi caigut, hem de caure tots? No. La covardia és individual i la Causa és de tots. Ho entens? I jo trairia la Causa, no el covard. Creus que, perquè un dels nostres s'ha comportat malament, els altres hem de fer el mateix? Nosaltres lluitem per la Causa. I la Causa no té febleses ni covardies.

JACQUES

Jo només et vull convèncer perquè et salvis.

MARIE

No em podria salvar sacrificant un company.

JACQUES

Tu saps on s'amaga Andreu Gabin. Si m'ho dius, et deixarem sortir.

MARIE

(Amb ironia)

M'agrada més ser aquí.

MARIE fa intenció de sortir.

JACQUES

No tinguis tanta pressa per anar a dinar.

MARIE

No tinc pressa per anar a dinar. Tinc pressa per marxar del teu costat.

JACQUES

Quan et poses així d'esquerpa, em sembles tan atractiva...

MARIE

Doncs deixaré de ser esquerpa, si així t'he de deixar d'agradar.

JACQUES

Doncs si et tornes amable i manyaga...

MARIE

Manyaga?

JACQUES

Sí. Encara m'agradaràs més.

MARIE

Doncs, si no hi he de sortir guanyant res, tant per tant continuaré sent esquerpa.

JACQUES

Escolta, Marie, no has provat de somriure i mirar-te al mirall? És que t'imagino somrient i em sembles molt més bonica.

MARIE

No m'interessa gens que tu em vegis bonica.

JACQUES

Com pot ser que una dona jove, guapa, forta, com tu, digui això?

MARIE

Et penses que soc una histèrica com la Lucrècia? O una boja com la Lily? O una infeliç com la Yvonne? Doncs no. Jo m'assemblo més a l'última que ha arribat. Soc del poble, com ella. I, com ella, crec que a vegades cal que la justícia se la prengui una per la pròpia mà.

JACQUES

I estàs segura que tu ets més justa que la justícia?

MARIE

Els de la teva mena sempre teniu molts dubtes. Massa dubtes. Massa dubtes i massa... covardia.

JACQUES

Com els teus companys.

MARIE

Que no s'assemblen gens a tu.

JACQUES

I, amb tot, m'agrades, Marie. I m'agrades d'una manera apassionada. D'una manera que no voldria que m'agradessis. No podries ser una mica més pacífica? No et calmaria una mica l'amor?

MARIE

L'amor? L'amor? Però si l'entendem de maneres molt diferents, tu i jo, l'amor.

JACQUES

I com l'entens, tu?

MARIE

No t'importa. Perquè a mi tampoc no m'importa com l'entens tu. I això de l'amor és una cosa que, si no interessa a totes dues bandes, val més plegar.

JACQUES

Deixa't de totes aquestes històries.

MARIE

Et sembla que això són històries? I vols que les deixi? Però si jo visc per això. Si no penso en res més que això. La meva vida depèn d'això. Si ho sento aquí dins... (*Se senyala el cor.*).

JACQUES

I no t'hi queda gens de lloc, aquí dins?

MARIE

Per tu no. Ni pels que són com tu. Me n'hi quedaria per un que pensés com jo, per un que se sentís ferit d'una injustícia social, no per un que creu que són històries, no per un que per un miserable sou fa això que fas tu: tenir-nos aquí tancades. L'hi trobes sentit a tenir-nos aquí tancades? A passar-te el dia mirant-nos com estem aquí tancades? Aquestes parets tan altes i tu, aquí, mirant-nos.

JACQUES

És que jo t'estimo.

MARIE

Jo no.

JACQUES se li apropa.

JACQUES

Doncs vull que tu també m'estimis.

MARIE

Però tu saps què vol dir estimar? M'has vist aquí, enmig de tota aquesta púrria, diferent de les altres. M'has vist amb una actitud més digna, refusant la compassió i la clemència, i, com que estàs acostumat que les altres s'humiliïn i s'arrossequin per terra, t'he semblat tan diferent que t'has quedat meravellat. I, de cop, t'ha vingut un desig: el de dominar-me. Però no, l'amor no és això. L'amor no és aquest neguit que et punxa, el desig que et treu la son. No, no. L'amor és tota una altra cosa. Una cosa molt més dolça i suau. Perquè, si l'amor fos un neguit i un desig, calmant el neguit i satisfent el desig, l'amor s'hauria acabat.

JACQUES

T'enganyes. El primer dia que et vaig veure... Vaig pensar... Vaig pensar que...

MARIE

Que no tens paraules?

JACQUES

És que tens raó que em va venir un desig estrany de tenir-te i de...

MARIE

Dominar-me. Digue-ho.

JACQUES

Però com que de seguida em vas menysprear, amb aquest somriure...

MARIE

No t'agrada?

JACQUES

Vaig pensar: aquesta tia és tan esquerpa perquè necessita defensar-se de si mateixa.

MARIE

Ui, això vas pensar? Déu-n'hi-do.

JACQUES

No te'n riguis de mi.

MARIE

No ho faig.

JACQUES

Sí que ho fas. És que ets capaç de tot.

MARIE

Ja ho sé.

JACQUES

Fins i tot d'estimar-me. Si no, no et defensaries tant.

Marie calla.

JACQUES

I, amb la sola idea que em puguis estimar, he canviat. I he vist en tu aquella dona que t'espera al llindar de la porta els vespres quan plegues de treballar, aquella dona a qui li expliques els teus èxits i els teus fracassos, a la que li parles de les teves ambicions, a la que li demanes consell. La dona que ho és tot per tu. Jo et vull per compartir la meva vida. Et voldria tenir al meu costat per sempre. Quan les coses vagin bé i quan les coses no hi vagin.

MARIE

Jacques.

JACQUES
Estic parlant.

MARIE
Ja ho sé, però-

JACQUES
Et vull sempre. Quan comença el dia. I quan s'acaba. A la tardor, a l'hivern, a la primavera i a l'estiu. Això és l'amor per mi. I t'ho dic de tot cor. Això és per mi: saber que hi ets, saber que, cada dia, mentre treballes, una dona t'espera a dins de casa.

MARIE
(*Se'n riu*)
"Saber que, cada dia, mentre treballes, una dona t'espera a dins de casa"...

JACQUES
Sí.

MARIE
Però t'estàs sentint?

JACQUES
Sí. T'ho tornaria a dir. "Saber que cada dia, mentre treballes, una dona t'espera dins de casa".

MARIE
Mai! No podria! Em fas fàstic!

De sobte, entra el DIRECTOR.

DIRECTOR
És aquesta?

JACQUES
Sí.

DIRECTOR
No ha volgut dir-ho?

MARIE
No. I això que, per convènce'm, gairebé m'ha fet l'amor.

JACQUES
Em sap greu, senyor.

DIRECTOR
És igual. Andreu Gabin ha estat detingut fa una estona.

MARIE
No és veritat. No l'han detingut i no em fareu parlar. És inútil. No ho diré. Em podeu tenir aquí tot el temps que vulgueu. Deixeu-me podrir a una cel·la, però jo no ho diré. (*A JACQUES, a cau d'orella. El director no ho sent.*) Em pots tenir aquí el temps que vulguis que jo no t'estimaré.

DIRECTOR
Què ha dit?

MARIE

Que mentre sigui aquí, riuré, riuré sempre que senti aquest home dient-me: “Jo et vull per compartir la meva vida”, “Et voldria al meu costat per sempre”.

La veu de MARIE s'amplifica. Les frases que havia dit JACQUES es van repetint en boca de MARIE amplificada i també amb la veu de JACQUES.

VEUS DE MARIE I DE JACQUES

“Et voldria tenir al meu costat per sempre”, “Quan les coses vagin bé i quan les coses no hi vagin”, “Quan comença el dia. I quan s'acaba”, “Saber que cada dia, mentre tu treballes, una dona t'espera a casa”.

Es crea una garbuix de frases. JACQUES les diu amb contundència i MARIE se'n riu. Les rialles de MARIE es barregen amb les rialles de la resta de dones, que ja estan a punt per la classe d'història.

ESCENA 4
Poden ser bons els homes?

Aula.

Les dones riuen abans que arribi el PROFESSOR D'HISTÒRIA.

YARIBEL fa més panxa que a l'escena anterior.

LILY està fent alguna gamberrada a l'aula.

PROFESSOR HISTÒRIA

Senyoreta Lily...

LILY continua fent el gamberro. LUCRÈCIA i MARTA la segueixen.

PROFESSOR HISTÒRIA

Senyoreta Lily...

LILY

No em digui "Senyoreta Lily" que m'emociono...

El PROFESSOR D'HISTÒRIA li deixa anar un llibre just al davant.

PROFESSOR HISTÒRIA

Llegeixi.

LILY

Ja. Però quina hora és?

MARTA

Algú sap l'hora?

LUCRÈCIA

Ningú sap l'hora?

PROFESSORA

Llegeixi, senyoreta Lily.

MARTA-LUCRÈCIA

Llegeixi, senyoreta Lily.

LILYriu i es disposa a llegir.

LILY

(Llegint)

"En aquell temps, el país francès es batia a sang i a foc per culpa de les discòrdies..."

MARTA

Es veu que ve de lluny, això de les discòrdies.

PROFESSOR HISTÒRIA

Senyoreta Marta, calli.

LUCRÈCIA

No podem opinar de les lectures?

MARTA

Noies, opinem de les lectures.

PROFESSOR HISTÒRIA

Silenci!

LUCRÈCIA

Volem un altre mestre que no ens faci llegir.

LILY

Ni ens digui “senyoreta” a cada moment.

MARTA

I que en sàpiga una mica més que aquest.

PROFESSOR HISTÒRIA

Callin, sisplau. Continuï, senyoreta Lily.

LILY

Tornem-hi amb això de “senyoreta”. Jo em dic Lily, simplement.

PROFESSOR HISTÒRIA

Continuï, sisplau.

LILY

(Llegint)

“Al poble de Domrémy s’explicaven totes les misèries que desolaven la França. Horror!, deien, el rei és mort. Ha mort boig, i el seu fill Carles”.

MARTA

Un altre tocat del bolet.

PROFESSOR HISTÒRIA

Ordre. Continuï, senyoreta Lily.

LILY

Si em torna a dir “senyoreta”, no continuaré.

PROFESSOR HISTÒRIA

Continuï, senyoreta-

LILY llença el llibre. El PROFESSOR D’HISTÒRIA entoma i li dona el llibre a LA DONA.

LA DONA

He de llegir jo?

PROFESSOR HISTÒRIA

Llegeixi.

LA DONA
De què servirà?

PROFESSOR HISTÒRIA
Llegeixi.

LA DONA
No vull.

PROFESSOR HISTÒRIA
Llegeixi.

La DONA deix caure el llibre.

PROFESSOR HISTÒRIA
Reculli el llibre.

LA DONA
De què servirà que jo reculli el llibre?

PROFESSOR HISTÒRIA
Reculli el llibre.

La DONA
No vull.

PROFESSOR HISTÒRIA
Reculli el llibre.

La DONA no fa res.

PROFESSOR HISTÒRIA
Suposo que vol tornar a veure els seus fills algun dia, no?

La DONA no fa res.

PROFESSOR HISTÒRIA
Reculli el llibre. M'ha sentit? Reculli el llibre o no tornarà a-

Silenci. La DONA recull el llibre i el professor li agafa de cop.

PROFESSOR HISTÒRIA
Senyoreta Marta.

MARTA
Senyoreta.

PROFESSOR HISTÒRIA
Llegeixi.

MARTA agafa el llibre.

MARTA

(Llegint)

“Un estranger que no s’ha criat amb nosaltres pretén tenir drets sobre nosaltres, deia la gent. No pot ser. Pertot arreu vencien els anglesos, i el nostre rei errava fugitiu en el seu propi reialme.

Pobre rei! I pobra França!”

LUCRÈCIA-LILY

Pobra França...

PROFESSOR HISTÒRIA

Si no callen, les hauré de fer sortir de classe.

LILY-MARTA-LUCRÈCIA

Però si és el que volem: sortir de classe. Sortir d’aquí. Sortir.

PROFESSOR HISTÒRIA

Llegeixi.

MARIE

Llegiré jo.

PROFESSOR HISTÒRIA

Llegeixi, vostè, senyoreta Marie.

LILY

També li diu “senyoreta” a n’aquesta? És roja, la Marie. Què, Marie, no protestes perquè t’ha dit “senyoreta”?

MARIE

Calleu!

(Llegint)

“I van anar caient totes les viles. París mateix, va caure. Els anglesos anaven entrant pertot arreu. Els habitants de Domrémy estaven consternats. D’un moment a l’altre entraran a casa nostra, pensaven; ens faran malbé els sembrats, ens endolaran les llars... Joana, una noieteta...

YARIBEL

Marie.

MARIE

(Llegint)

...escoltava com parlaven de la invasió dels anglesos i del que la invasió volia dir. Escoltant-ho, les llàgrimes li venien als ulls.

Hi havia qui deia “La França és perduda” i qui deia “No són pas aquí encara. Mai l’estel de la França ha empal·lidit tant com per tornar a brillar tant. Alguna cosa es prepara. I escolteu el que diuen les profecies: “Quan els homes ho hauran perdut tot, una dona ho salvarà tot”.

YARIBEL

Marie.

MARIE

(Llegint)

I Joana, una noieta, s'ho escoltava joiosa.

PROFESSOR HISTÒRIA

I qui era aquesta noieta?

YARIBEL

Marie.

PROFESSOR HISTÒRIA

Una dona que ha engrandit el nom de França, que l'ha cobert de glòria, que tots els francesos l'han de guardar a la memòria.

LILY

Una dona?

LUCRÈCIA

Una dona que els francesos hagin de recordar?

MARTA

I jo què sé?!

PROFESSOR HISTÒRIA

La dona més popular de la història de França.

LILY

La Mistinguett.

Totes riuen.

YARIBEL

És Marie.

PROFESSOR HISTÒRIA

Joana d'Arc.

LILY

Ah, Joana d'Arc...

PROFESSOR HISTÒRIA

Llegeixi vostè, senyoreta Yvonne.

LILY

Miri, a n'aquesta sí que li queda bé això de senyoreta.

PROFESSOR HISTÒRIA

Llegeixi.

YVONNE llegeix volent-ho fer molt bé, amb molta correcció. Les altres se sorprenen de les ganes que hi posa. D'entrada l'escolten, però, a mesura que llegeixi, se n'aniran rient i intervenint al mig del diàleg. D'entrada, YVONNE es molestarà, però l'acabaran fent riure i es generarà un gran esvalot.

YVONNE

“Durant la guerra de 1870, una noia pagesa guardava una finca situada als voltants de Metz. Un dia, la casa fou envaïda per un escamot de soldats bavaresos.

LILY

Com eren aquests soldats?

YVONNE

“Tu contestaràs les meves preguntes”, li va dir l’oficial.

MARTA

“Tu contestaràs les meves preguntes”.

YVONNE

“Fa dues hores que ha passat per aquest indret un regiment francès. A quin costat s’ha dirigit?”. La noia pagesa no va tenir ni un sol moment de dubte: “Jo soc francesa, senyor, no soc pas jo que us ho haig de dir, allò que pot perdre els francesos”.

LILY

No diguis res, tu, que ets francesa.

LUCRÈCIA

Jo també soc francesa.

MARTA

I jo.

LILY

Ui, i jo.

A YVONNE se li va escapant el riure.

YVONNE

“No vols respondre”, feu l’alemany furiós; “pitjor per a tu”. I ordenà als seus soldats: “Afuselleu-la”. I l’ordre s’acomplí. A punt de disparar els soldats, l’oficial encara l’hi tornà a preguntar: “Vols dir-ho?”. La noia pagesa no contestà. I un minut després, el seu cos queia foradat per les bales.”

Totes comencen a disparar, com si fos un joc.

Mentre el PROFESSOR D’HISTÒRIA intenta posar ordre, les dones:

MARTA

Jo no hauria servit cap client alemany.

MARIE

Si t’ho hagués pagat bé.

MARTA

No, ni pagant-m’ho bé. D’un estranger qualsevol ho hauria pogut acceptar, però d’un alemany no. Tenen massa comptes pendants, els alemanys i els francesos.

PROFESSOR HISTÒRIA
Per favor, silenci.

LUCRÈCIA
Una vegada a mi em va fer l'amor un alemany. Era ros.

La DONA
Hi ha homes dolents a tots els països.

LILY
Però hi ha països on n'hi ha més que en d'altres.

LUCRÈCIA
Es deia Otto, el meu alemany.

YVONNE
És un nom bonic, Otto.

LUCRÈCIA
Però no perquè un home tingui un nom bonic...

MARTA
Té la...

De sobte, entra el PROFESSOR DE MÚSICA. Se sorprèn de l'esvalot que hi troba. Va molt carregat. Es queda bastant cohibit quan les veu esvalotades.

PROFESSOR MÚSICA
Sou vosaltres?

LUCRÈCIA
Nosaltres?

PROFESSOR MÚSICA
Les meves deixebles.

PROFESSOR HISTÒRIA
I quines deixebles...

PROFESSOR MÚSICA
Ja ho veig.

MARTA
Què veu?

LILY
Un aplaudiment pel professor de música.

PROFESSOR MÚSICA
Jo sempre he pensat que la música amanseix les feres.

PROFESSOR HISTÒRIA
Jo en tindria els meus dubtes.

El PROFESSOR DE MÚSICA destapa el piano.

PROFESSOR MÚSICA

Vinguin cap aquí al voltant del piano.

Totes s'hi apropen.

PROFESSOR MÚSICA

Alguna coneix alguna peça musical?

LILY s'hi acosta i li passa la mà pels cabells. El PROFESSOR DE MÚSICA s'enretira esverat.

LILY

No tingui por, que no me'l menjaré.

LUCRÈCIA

Jo el protegiré, jove.

PROFESSOR MÚSICA

Però on m'he ficat? Tu coneixes alguna peça musical?

YVONNE intenta donar una resposta, però no sap què dir.

PROFESSOR MÚSICA

Ningú no coneix res?

MARTA

(Rient-se'n)

La Marsellesa?

TOTES riuen.

LILY

(Per La DONA)

Aquesta segur que sap un tango... Com que "Va matar el seu home".

MARTA

No, que als tangos sempre és la dona, la que maten.

TOTES riuen.

MARIE

Si no s'imposa, no farà res. Cridi. Renyi'ns.

PROFESSOR MÚSICA

Si no en sé, pobre de mi.

MARIE

El professor se n'anirà per potes, si no pareu. Us sembla bonic?

MARTA

El que no és bonic és que estiguem aquí tancades.

MARIE

Però el professor no en té cap culpa. Ell ve aquí a guanyar-se la vida. Es guanya la vida. I vosaltres, què feu? Rieu? Em feu pena. Deixeu-lo en pau.

Callen TOTES.

MARIE

Professor, em penso que ella sí que sap cançons.

MARIE agafa YARIBEL i la planta davant del PROFESSOR DE MÚSICA. El professor li mira la panxa.

PROFESSOR MÚSICA

Sabeu alguna cançó?

YARIBEL

No, senyor. Ni sé cançons ni sé cantar-les.

PROFESSOR MÚSICA

Però la vostra companya diu que sí que en sabeu.

MARIE

Sap cançons de bressol.

YARIBEL

Totes les mares en saben.

PROFESSOR MÚSICA

Totes no.

YARIBEL

Ah no? Hi ha mares que no canten als seus fills?

MARIE

N'hi ha moltes.

YARIBEL

I se'ls estimen?

Des del seu lloc, YVONNE fa un esforç per recordar alguna cançó de bressol, però no li'n surt cap. No para de buscar-la obsessivament.

MARIE

Potser no se'ls estimen.

YARIBEL

Hi ha mares que no s'estimen els seus fills?

YVONNE continua intentant recordar alguna cançó de bressol, però no la troba. Pateix.

PROFESSOR MÚSICA
Canteu-ne alguna.

El professor de PROFESSOR DE MÚSICA s'asseu al piano. MARIE fa que YARIBEL s'hi acosti.

El professor toca al piano mentre YARIBEL canta:

YARIBEL
L'infant somriu...
quan serà gran
(pensa la mare)
me'l mataran.
I surt del niu...
i cerca terres
i tot són guerres.
La mare viu.
Tota la terra
és ja una guerra.
I va i li diu:
Totes les mares ploren el seu fill mort,
els homes de la terra no tenen sort.
I cap somriu...
I és que cap es recorda del seu niu.
Fill meu, que el teu pensament
no s'aparti de la mare un sol moment.

*Mentre YARIBEL canta, La DONA la segueix de seguida i canta amb ella.
MARTA, LUCRÈCIA i LILY no es poden creure el que estan sentint. S'ho miren
horroritzades.*

*YVONNE continua patint perquè no pot cantar i voldria. Voldria molt.
Però YARIBEL no para de cantar. I el seu cos d'embarassada (cada vegada ho està
més) li demana que pari una mica. YARIBEL comença a marejar-se. La veu se li
entretalla. Les dones criden que vingui algú.
Entra JACQUES, vestit amb el seu uniforme.
MARIE se'l mira.
JACQUES s'enfada.*

JACQUES
Què heu fet?

La DONA
No hem fet res, només cantàvem.

*JACQUES s'apropa a YARIBEL, que s'està desmaiant.
MARIE se'l mira, tement que l'home només hagi vingut a clavar-los la bronca.
JACQUES s'ajup per saber com està YARIBEL.
JACQUES es descorda la jaqueta.
MARIE veu com JACQUES es descorda la jaqueta.
JACQUES li mira les pulsacions a YARIBEL.
JACQUES demana als professors de música que li portin una mica d'aigua.
JACQUES li dona aigua a YARIBEL, que respira de nou tranquil·la.
MARIE somriu, però ho dissimula, quan JACQUES la mira.
JACQUES s'aixeca i es corda la jaqueta.*

JACQUES
Sortiu d'aquí, va!

YVONNE
I què fem?

JACQUES
El que vulgueu!

*Totes se'n van, però YVONNE es queda sola a l'espai i es posa al piano, intentat que li surti la cançó que no li ha aconseguit sortir. Intuïm que es tornarà a encallar.
LUCRÈCIA torna un moment a la sala. S'ha deixat alguna cosa.*

LUCRÈCIA
Nena, et quedaràs sense dits.

YVONNE
Perdó.

LUCRÈCIA
Perdó, no. Vine.

YVONNE
On?

ESCENA 5
La música salvarà les dones.

LUCRÈCIA acompanya YVONNE fins a la sala d'esbarjo. LILY i MARTA estan mirant videoclips a la tele. És música tipus Tokisha, Bad Gyal, Gata Catana... Ballen.

LUCRÈCIA
Què et sembla?

YVONNE
Es pot fer això?

LILY
El què?

MARTA
Ballar?

LILY
Treure't la roba?

YVONNE
No em trauré la roba.

LUCRÈCIA
Però sí que pots ballar, no?

YVONNE
Potser sí.

MARTA
És que hem de ballar, nena.

LILY
Hem de ballar.

LUCRÈCIA
No hem de parar.

Les quatre dones no paren de ballar mentre MARIE, en un altre espai, també mira la tele. Ella sent fragments de discurs (feministes, comunistes, el que sigui...). LILY, MARTA i LUCRÈCIA sembla que només sentin la música, però YVONNE, mentre balla i es diverteix, també comença a sentir els fragments que escolta MARIE. Són a dos espais diferents, no es veuen entre elles, però YVONNE balla mirant MARIE.

I ens quedem amb MARIE, que intenta escoltar atentament els seus discursos. Però JACQUES és darrere seu. MARIE no ho pot evitar. JACQUES és darrere seu i s'asseu amb ella. I somriu. I ella, sense voler, també el mira i somriu.

I sona la música, i elles ballen, i MARIE mira JACQUES, i YVONNE mira MARIE. La nit és més intensa del que es pensaven. Fins que:

GUÀRDIA 2

Prou, que és tard.

I tot s'atura de cop. Ja no hi ha música, ja no hi ha teles.

LUCRÈCIA

Que és tard?

GUÀRDIA 2

Sí.

LILY

Ai, la nit...

LUCRÈCIA

Santa nit...

MARTA

Endimoniada nit.

LA DONA

La nit s'ha fet per dormir.

LILY

O per jugar al pòquer.

MARTA

O perquè els gats facin l'amor per les teulades.

GUÀRDIA 1

A dormir.

YVONNE

Jo tinc por a les nits. És que sento una cosa aquí dins que em molesta i no em deixa dormir.

ESCENA 6
Una dona admira una dona.

Les dones intenten dormir, cadascuna a la seva cel·la. Les cel·les són fosques. La nit ho és més. A cada cel·la hi ha un llum. Alguns fan pampallugues. Alguns dels llums parlen. O fan un soroll. Un soroll com el que fa a vegades el silenci.

YVONNE es desvetlla. S'aixeca i busca el llit de MARIE, que sembla que dorm. O potser no.

YVONNE
Marie, que dorms?

MARIE s'espanta.

MARIE
Ah, ets tu.

YVONNE
Dormies?

MARIE
No encara.

YVONNE
També et fa por la nit?

MARIE
No, però és que quan poso el cap al coixí em venen de cop totes les idees. Si les pogués fer totes! Si fos qüestió d'adormir-se i despertar-se l'endemà, i que tot plegat no hagués estat un somni.

YVONNE
A mi m'agrada sentir-te parlar, saps, Marie? De totes, és amb la que tinc més confiança. Em sembla que... que tens més empatia que les altres, ets més bona. Ets diferent. I, al teu costat, no ho sé, em sento més segura. Per això em penso que vull estar sempre al teu costat. Ets forta i valenta. T'admiro. Si hagués pogut ser com tu... No m'hauria passat res del que m'ha passat.

MARIE
Com jo? Però, a veure, Yvonne, què saps tu del meu món, del món de la gent que treballa? Que treballa i que lluita per poder viure...

Al fons, uns homes, treballadors de la presó, comencen a netejar l'espai que han fet servir elles durant el dia. I no pararan de fer-ho de fons, mentre YVONNE i MARIE continuen parlant.

YVONNE
Doncs voldria ser com tu.

MARIE
Però potser no t'agradaria la lluita.

YVONNE

I tant que m'agradaria, perquè veig molt clar que la lluita t'obre nous horitzons. I et desperta l'ànima i et fa ser més forta. Mira, jo, de vegades, quan aconseguixo treure'm del cap l'horror de TOT ALLÒ, somio que soc com tu, que lluito per la vida, que em canso treballant i al final del dia un home m'espera, ple d'amor, per compartir amb ell la seva vida... I mira si estic boja que fins i tot somio que tinc un fill. Un fill de debò, de carn i ossos. I me l'estimo. I l'amanyago. I li canto cançons. I el faig dormir. I me'l menjo a petons. I tot... és un somni. Perquè mai no serà veritat per a mi, tot això. En canvi, per a tu, Marie, sí que ho serà. Sortiràs d'aquí, un home t'esperarà i podràs tenir un fill i amanyagar-lo i cantar-li cançons i fer-lo adormir i menjar-te'l a petons.

MARIE

No m'esperarà cap home, Yvonne.

YVONNE

Perquè tu no vols.

MARIE

Tens raó. Perquè jo no vull. Però saps per què no ho vull? Doncs perquè l'home que jo voldria que m'esperés... és impossible, no em pot esperar ni m'esperarà. Perquè no és com jo. No és com els meus i no els comprendria. I jo no havia sentit mai cap home al cor com fins ara.

És una cosa que ni jo mateixa no em sé explicar. A estones penso: no, no és veritat que jo l'estimi, no sento cap desig de veure'l ni de tenir-lo a prop... No, no pot ser veritat que jo l'estimi, m'enganyo a mi mateixa. Però, a estones, bufff, Yvonne, a estones és una cosa terrible. El desitjo amb tota la meva sinceritat, el voldria amb mi... per sempre. I no me'l puc treure del cap. I miro a un lloc, i el veig, i miro a un altre lloc, i el veig, i tanco els ulls, i el veig, sento la seva veu dins meu. La seva veu que em diu: "Marie, però jo t'estimo, no ho entens que jo t'estimo?". És que no entenc com ha pogut passar, això que jo l'estimi. He lluitat contra aquest amor amb totes les meves forces i m'han fallat totes. M'he resistit en va. I a ell li ha passat el mateix.

YVONNE

I qui ha guanyat?

MARIE

Cap dels dos.

YVONNE

O sigui que ha guanyat l'amor.

MARIE

Però és un amor... que no és possible.

YVONNE

No és possible si tots dos us estimeu?

MARIE

Però no pensem igual. I, darrere del cor, tard o d'hora, hi ha sempre el cap.

YVONNE

El cap? Per què no el deixes de banda?

MARIE

Perquè sense l'equilibri del cor i del cap... la felicitat és impossible.

YVONNE

Vols dir?

Potser és veritat perquè jo...

Però no, perquè en el meu cas no hi havia ni el cap ni el cor... Perquè oi que allò no era estimar? Oi que no és allò, l'amor? Era una cosa que jo la sentia a flor de pell, i tu no... Marie, oi que tu el sents d'una altra manera?

MARIE està a punt de contestar, però calla en veure que YVONNE continua:

YVONNE

Però què passaria si el cor guanyés al cap?

MARIE

Aleshores...

Un dels dos homes que netejava les fa callar.

HOME 1

Qui parla?

MARIE

Dorm, Yvonne.

YVONNE

Intenta que guanyi el cor, Marie.

HOME 2

Qui parla?

MARIE i YVONNE fan que dormen.

HOME 1

Algú devia somiar en veu alta...

ESCENA 7
La història de la dona que va matar el seu home.

El taller.

*Un crit de LA DONA emprenyada provoca el canvi de dia.
Per descarregar la tensió, La DONA comença a cosir, que és el toca avui. I ahir. I demà.
I abans d'ahir.*

MARIE s'ha despertat amb el crit i se'n va cap al taller.

*Mentre MARIE i La DONA parlin, les altres dones aniran entrant al taller durant l'escena
i també es posaran a fer la seva.*

LA DONA

L'advocat m'ha dit que fins que no estigui tot arreglat no podré veure els meus fills.

MARIE

I què has de fer per poder-los veure?

LA DONA

Vol que digui que el vaig matar en defensa pròpia. I això no és veritat. Ell estava distret quan li vaig clavar el ganivet.

MARIE

Però la veritat no es pot dir. I si l'advocat creu que has de dir que va ser en defensa pròpia, fes-li cas.

LA DONA

Però mentiré.

MARIE

I ell, que no et mentia?

LA DONA

Sí, però jo vull que vegin que tinc raó sense mentir.

MARIE

No ho veuran. Estan tan acostumats a les mentides que els hi semblen veritats. I això també passa amb les veritats, que semblen mentides.

LA DONA

Els meus pobres fills!

MARIE

Fes-ho per ells. Ells et necessiten.

LA DONA

Quan se m'enduïen, se'm van quedar mirant. No entenien res. I jo no vaig saber què *dil-sí*. El més petit es va encarar a un dels policies que m'estirava i li va preguntar: "Que no tornarà la mare?". I el policia ni li va contestar. No va saber què contestar-li.

MARIE

Doncs has de tornar.

LA DONA

No hi puc tornar. Què els explicaré? He matat el seu pare. Com els hi faré entendre que l'havia de matar per força? Que no tenia dret a viure? I, quan siguin grans, quan siguin homes, què pensaran de la seva mare, que va matar el seu pare?

I quan ells facin amb una altra dona això que el seu pare va fer amb mi?

MARIE

I si no et tenen al costat? No et sembla més fàcil que ho facin si no t'hi tenen?

LA DONA

Si les mares poguéssim fer que els nostres fills fossin dolents o bons, que diferent que seria tot!

MARIE

Fes cas a l'advocat. Ell et defensarà potser només perquè és la seva obligació, és veritat, però t'ajudarà. Perquè aquesta pena que tens s'anirà esborrant cada cop que sentis els teus fills tornant-te a cridar.

LA DONA

Encara em diran mare?

MARIE

Encara et diran mare.

LA DONA

Et crec, Marie. T'he de creure. Perquè ets bona. Si surto d'aquí, quan surti, si en surto, m'agradaria veure't.

MARIE

Quan jo surti.

YARIBEL

(Ja fa més panxa)

Sortiràs aviat.

ESCENA 8

Què són els homes?

Entren dos PROFESSORS nous. Un d'ells parla tota l'estona amb contundència. L'altre està al seu costat, no gaire convençut de la seva funció ni de la seva autoritat. Venen a ensenyar a cosir.

PROFESSOR COSTURA
Una mica d'ordre.

LUCRÈCIA
Jo ja he cosit molt avui.

LILY
Jo també.

MARTA
(Per Yvonne)
A ella sembla que li agrada.

PROFESSOR COSTURA
Ens hi posem?

MARTA
Ara es veu que deu ser divertit això de treballar.

MARIE
Hi ha coses, Marta, que tu no entendràs mai.

MARTA
Hi ha coses que no em fa cap falta entendre.

MARIE
Però, si quan haguessis estat jove, les haguessis enteses, de vella potser no series a la presó.

MARTA
Però potser hi seria per haver matat el meu home, com aquesta.

MARIE
Seria molt més digne.

LILY
Ai noia, tu files molt fi. Pel que t'ha de servir! De moment, ja ho veus, per no gaire més que a nosaltres. I, després, ja ho veurem. Potser acabaràs com aquesta. (Per LUCRÈCIA.) Les que sou tan escrupuloses i us creieu això que l'amor és una cosa de l'altre món, acabeu malament del cap.

MARIE
I tu què en saps?

LILY

En sé prou perquè no se'm refin com a aquesta (*Senyala a LUCRÈCIA.*) ni m'explotin com fa aquesta (*Per MARTA.*) i vaig fent. Ni enganyo ni m'enganyen. Com que mai no he jurat que em desfeia per ningú, no he enganyat a ningú. I com que mai no m'ho han jurat a mi, mai no m'han enganyat a mi.

PROFESSOR COSTURA

Aprendre un ofici sempre és productiu.

MARIE

I a tu et sembla que a la vida no hi ha res més que els homes i les dones?

MARTA

Ets tan innocent, Marie. I això que et creus ves a saber què.

MARIE

Marta, la vella Marta, que coneix els gustos de tots els homes, siguin del preu que siguin. Però si són homes dels cars, millor.

PROFESSOR COSTURA

Fer el que han fet sempre les dones és productiu.

MARIE

I, ja ho veieu, no l'hi tenen en compte. Si és un país que fa fàstic, oi?

MARTA

Sí, però el fàstic que em fa a mi no és el mateix fàstic que et fa a tu. I em refio de quan manin els teus.

MARIE

Perquè et treguin d'aquí?

PROFESSOR COSTURA

Aquí hi esteu bé.

MARIE

Fent què?

PROFESSOR COSTURA

Aprenent a viure.

Aprenent a viure bé.

Aprenent a anar pel bon camí.

MARIE

I per això ens teniu aquí tancades?

PROFESSOR COSTURA

Transformar-se sempre és productiu.

MARIE

Aquestes parets no serveixen per res.

MARTA

I on vols que ens fiquin?

LUCRÈCIA

Què tens al cap, roja?

LILY

Has dit roja o boja?

MARIE

El que hem de fer és construir un tipus de societat que no necessiti parets com aquestes. I com ho hem de fer? Amb una redistribució decent del poder i dels seus ingressos, amb un sentit decent de comunitat que pugui rehabilitar de debò a totes aquelles que de sobte es veuen superades per la desesperació, i que se les pugui mirar no com si fossin objectes, sinó com a persones que han comès actes il·legals, sí, com ha fet gairebé tothom. Tothom ha comès actes il·legals. I continuen sent persones.

LUCRÈCIA

Als homes no els agraden les dones que saben parlar. S'estimen més que sàpiguen callar.

AJUDANT PROFESSOR

Depèn.

PROFESSOR COSTURA

(Fent callar el seu company)

Repetir sempre el mateix sempre és productiu.

MARIE

Que parli.

MARTA

Ara hem d'escoltar als homes?

YVONNE

Per què no?

MARIE mira a YVONNE, contenta.

AJUDANT PROFESSOR

He de parlar?

MARIE

Ja que has començat a fer-ho.

PROFESSOR COSTURA

No queixar-se sempre és productiu.

YVONNE

El pots deixar parlar, sisplau?

L'AJUDANT DE PROFESSOR començarà el seu discurs amb certs dubtes, però s'anirà animant i agafant més seguretat.

AJUDANT PROFESSOR

Homes i dones. Sempre diuen homes i dones. Homes i dones. Senyors i senyores. Per què no en podem parlar per separat? Senyors. Senyores. Senyores i senyores. Dones. Dones i dones. No poden anar soles? Com es parla de les dones soles? De les dones soles que fan la seva vida pel món?

PROFESSOR COSTURA

Assumir que això és el que poden fer les dones sempre és productiu.

AJUDANT PROFESSOR

De les dones soles que viatgen, o que cooperen en obres benèfiques, o que treballen simplement. Les dones avui poden treballar.

PROFESSOR COSTURA

Treballar sempre és productiu.

AJUDANT PROFESSOR

La dona ha de treballar. Ha d'esforçar-se per guanyar el pa, però després no pot anar sola pel carrer un parell d'hores perquè la miren malament. Si va al teatre sola, si va al cinema sola, la considerem una excèntrica. I la dona pot anar tota sola, no? L'emancipació de la dona és aquesta. Aquesta necessitat que ha tingut d'espavilar-se i sortir fora de casa per guanyar-se la vida, perquè el seu home no encertava a guanyar-se-la o perquè no tenia cap home que la guanyés per ella. Els homes poques concessions hem fet. Heu estat les dones, les dones totes soles. Les dones reclameu la vostra llibertat. Sense els homes. Punt.

MARTA

T'agraden els homes que parlen bé, Marie?

LILY

A ella li és igual, això, oi, Marie? Els homes, per Marie, la roja, com si no existissin. Són un article de luxe!

MARIE

I per tu són un article de primera necessitat!

LUCRÈCIA

Ui, per mi també.

MARIE

Els homes-

YARIBEL

Jacques Dubois.

MARIE

Els homes ni són un article de luxe, ni un article de primera necessitat. I la dona que els té per una cosa d'aquestes dues, pobra dona és.

LUCRÈCIA

Ei, que no soc cap pobra dona!

MARIE

Tu no ets cap pobra dona. Ets una dona histèrica.

MARTA

Vols parar de dir histèrica? I boja. Vols parar?

MARIE

Teniu raó.

LILY

Podem notar un nervi aquí dintre-

MARTA

A les entranyes?

LILY

I no ser unes histèriques.

LUCRÈCIA

Exacte.

LILY

Jo el noto

LILY-LUCRÈCIA

Quan ballo...

MARTA

Doncs és veritat que, quan balles...

LILY, LUCRÈCIA i MARTA comencen a ballar (com quan miraven videoclips de Tokischa o similar) . El PROFESSOR DE COSTURA intenta posar pau, però L'AJUDANT DE PROFESSOR s'hi apunta.

En aquell moment, entra JACQUES. Ningú s'adona que ha entrat. Només YARIBEL.

LILY

Vols dir que no els agraden les dones una mica boges als homes?

MARTA

Li preguntes a la Yvonne? Nena, tu ets una dona boja, també, o què?

YVONNE

Una mica. Ara una mica.

LILY

I tu, Marie?

MARIE

Quantes vegades us he de dir que no he trobat mai cap home que valgués la pena. I això que el dia que l'hagués trobat, li hauria fet oblidar que es trobava a la terra. I hauria estat tan feliç com mai no havia estat cap home.

LUCRÈCIA
És una romàntica.

MARIE
No sé si soc una romàntica, però com que no he malgastat totes les il·lusions, me'n queden moltes.

MARTA
És tan intel·ligent.

MARIE
I tant que ho soc. I sense modèstia. La modèstia no serveix per res. I per això no he trobat encara el meu home.

LILY-MARTA-LUCRÈCIA
Perquè, com jo el vull, n'hi ha pocs.

MARIE
El vull com jo.
Si el trobés com jo, si cregués el que jo crec, si sentís el que jo sento, si pensés el que jo penso... no l'estimaria.... l'adoraria.

JACQUES
Marie...

Totes callen i paren de ballar.

JACQUES
Podem parlar un moment?

MARIE
Digues.

JACQUES
A soles.

MARIE
Digues.

JACQUES
A soles, sisplau, Marie.

MARIE no es vol apartar. JACQUES decideix provocar-la davant de les companyes.

JACQUES
"Si cregués el que jo crec, si sentís el que jo sento, si pensés el que jo penso... no l'estimaria... l'adoraria". És veritat, això?

Sentint-se una mica entre l'espasa i la paret, MARIE s'aparta amb JACQUES. Es queden a soles.

ESCENA 9
Quan una dona pacta amb un home.

MARIE
És veritat.

JACQUES
“I això que el dia que l’hagués trobat, li hauria fet oblidar que es trobava a la terra”. Això és veritat?

MARIE
És veritat.

JACQUES
“I hauria estat feliç com mai ho ha estat cap home”. Això és veritat?

MARIE
És veritat.

JACQUES
I això m’ho juraries?

MARIE
(*Rient-se’n*)
Davant d’un capellà?

JACQUES
No, tu i jo sols, sense dir-m’ho amb paraules. Amb els ulls.

MARIE
No facis literatura, tu ara.

JACQUES
Per tu faria literatura... i uns quants disbarats, també.

MARIE
Disbarats no, que tu ets un home molt sensat, que has d’anar pujant fins arribar a director, no és cert?

JACQUES
No te’n riguis de mi.

MARIE
Però si no me’n ric. Estic dient la veritat. Repetint la veritat. Vas entrar aquí per influències. Per influències, vas anar pujant fins a tenir la confiança del director. I per influències, amb el temps, arribaràs a ocupar el seu lloc. Sí o no? Doncs jo espero que, quan això passi, a mi ja m’hagin deixat anar.

JACQUES
Prou d’ironia. Escolta. (*L’agafa d’un braç.*)

MARIE

Què fas? Que no veus que et poden veure...? I després et perdrien el respecte.

JACQUES

M'és igual. Si ja estic boig per tu. (*Se la mira.*) Però tu, tu també m'estimes.

MARIE

Jo... (*Riu, però de cop es posa seriosa.*) Potser sí, però jo tinc un control de mi mateixa que sembla que tu no tens.

JACQUES

I de què et servirà?

MARIE

Em servirà per no fer-me fàstic a mi mateixa.

JACQUES

Prou, no em menyspreïs més. De debò m'adoraries?

MARIE

(*Provocant-lo*)

Sí.

JACQUES

Marie. T'ho demana un home. Un home que també t'adoraria. Com puc aconseguir que tu també m'adoris a mi?

MARIE

Això no passarà fins que m'entenguis. I em fa por que no ho puguis fer mai.

JACQUES

Ho intentaré.

MARIE

És difícil perquè jo sempre he estat igual. Des de petita. M'ho va inculcar el meu pare. I els meus germans pensen igual que jo. I la meva mare, en comptes de resar quan em ficava al llit, també m'ho deia cada nit.

JACQUES

I per què no intentes inculcar-m'ho a mi?

MARIE

M'ho dius de debò?

JACQUES

T'estimo.

MARIE

I estàs segur que no et faràs enrere?

JACQUES

T'estimo.

MARIE

La vida és crua, ja ho saps.

JACQUES

No pas amb tu.

MARIE

I faries el que jo et digués?

JACQUES

T'estimo, Marie.

MARIE

Doncs et vull demanar una cosa.

MARIE s'apropa a JACQUES i li diu unes quantes coses a cau d'orella. No les sentim.

ESCENA 10
Un home s'allibera.

JACQUES entra al despatx del DIRECTOR. El notem nerviós. Convençut del que està a punt de fer, però nerviós.

JACQUES
Podem parlar un moment?

DIRECTOR
Ara?

JACQUES
Sí.

DIRECTOR
De què?

JACQUES
De les dones.

DIRECTOR
De totes?

JACQUES
D'algunes.

DIRECTOR
De quines?

JACQUES
De totes.

DIRECTOR
Has dit d'algunes.

JACQUES
Volia dir totes.

DIRECTOR
Se'ns ha girat feina.

JACQUES
N'hi ha una que està embarassada.

DIRECTOR
Unes quantes.

JACQUES
Potser... potser ens aniria bé que el centre comptés amb-

DIRECTOR

Què et passa, Jacques, no pots parlar?

JACQUES està patint. Es descorda la jaqueta.

JACQUES

Potser ens aniria bé que el centre comptés amb una llevadora. Si els parts es compliquen-

DIRECTOR

Com parles, Jacques?

JACQUES

Estaria bé que el centre comptés amb una llevadora.

DIRECTOR

Ah.

JACQUES

Hi ha una dona que ha deixat els seus fills a fora.

DIRECTOR

N'hi ha moltes, Jacques. Estàs bé?

JACQUES

Potser estaria bé que el centre- Que el centre ajudés a mantenir el contacte entre-

DIRECTOR

Vols que el centre ajudi a mantenir el contacte entre les dones que tenim aquí dintre i els fills que elles han deixat allà fora?

JACQUES

No. Sí.

DIRECTOR

Què vols, Jacques?

JACQUES es descorda encara més la jaqueta. Mira al seu voltant. Com si hi busqués Marie. De cop, JACQUES deixa anar una llista llarguíssima de totes les coses que vol:

JACQUES

Que les preses tinguin opinió.

Que les preses puguin expressar la seva opinió.

Que hi hagi una representant de les dones preses que vinguin a les nostres reunions

Una representant de les dones preses que doni la seva opinió.

I així no se sentin soles.

Perquè les hem escoltades.

Que les preses se sentin escoltades i acompanyades.

Vull.

Vull.

També vull una política de visites i permisos menys severa.

Uns tallers de formació professional no lligats als rols perpetuats del patriarcat.

El patriarcat som nosaltres.

I els altres.
Els altres.
I tots.
Elles no.
Elles volen articles d'higiene íntima.
Volen cubells als banys per les compreses menstruals.
La copa menstrual.
I articles de perruqueria.
I assistència mèdica de qualitat.
Prou vexacions corporals.
Prou medicalització.
El bromur a la llet, no cal.
A les crispetes, tampoc.
Les dones també mengen crispetes.
Prou dir mala mare, mala dona, mala puta, puta boja, puta dona, prou.
Prou.
Prou de no acceptar.
Prou de no acceptar que les dones tinguin relacions afectives entre dones.
Que les dones són moltes dones.
Que les dones són dones de moltes maneres.
Són dones.
Dones.
Dones.
Dones. Sigui com sigui que tu les vegis.
Són dones.

Mentre parla, al fons, veiem cada una de les dones mirant la tele. Cada una mira a la tele allò que li dona la gana de veure-hi.

DIRECTOR
Ja has acabat?

JACQUES
Sí.

JACQUES fa per sortir. El DIRECTOR l'atura.

DIRECTOR
La jaqueta, Jacques.

JACQUES es mira l'uniforme i decideix no cordar-se la jaqueta.

ESCENA 11
Les dones poden ser felices.

Ens quedem amb les dones mirant les teles. Cada una la seva.

Un dels GUÀRDIES entra a escena. Porta un paquet a les mans. Intuïm que és per alguna d'elles. Per quina?

L'home passeja per davant d'alguna d'elles.

LUCRÈCIA
Quina hora deu ser?

LILY
Ningú sap l'hora?

El GUÀRDIA s'atura davant de LA DONA que va matar el seu home. Li entrega el paquet. Totes miren com l'obre. Són fotos dels seus fills.

MARTA
Són diners?

LUCRÈCIA
No, nena, no.

LILY
Són fotos.

YVONNE
Són els teus fills?

LILY
Són fotos dels seus fills.

MARTA
Què està passant, aquí?

LILY
Les coses estan canviant?

MARTA
Les coses no canvien soles.

LUCRÈCIA
Aquí algú ha jugat molt bé les cartes.

YVONNE
La Marie.

LILY
La nostra estimada roja...

MARIE

Jacques. Podem parlar un moment?

JACQUES

Digues.

MARIE

Això que has fet...

JACQUES

Ja t'he dit que t'estimo.

MARIE

Ja ho sé.

JACQUES

Tu no em pots dir que m'estimes?

MARIE

Sí que puc.

JACQUES

Doncs digues-ho.

MARIE no ho diu.

JACQUES

Jo també i vull sentir que tu també m'estimes.

MARIE

Però és que perquè jo t'estimi...

JACQUES

Marie...

MARIE

Escolta'm.

JACQUES

Ara m'ho diràs?

MARIE

Escolta'm bé, Jacques. Si per mi renunciessis al teu càrrec, si per mi véssis amb els meus, si per mi treballaves de la feina que sigui, de la feina que trobis... Espera'm. I quan jo surti vindré amb tu per sempre.

JACQUES

I si et dic que ho faré, que hi renunciaré, que aniré amb els teus?

MARIE

Doncs voldria que em deixessin anar demà mateix. I les hores que em faltessin per ser lliure me les passaria pensant en tu, sent amb tu, et tindré a dins meu, et somiaré.

JACQUES

Doncs pensa en mi. Espera'm, Marie.

MARIE

Abandonaràs aquestes parets avui mateix. I aniràs a casa dels meus pares, els diràs qui ets, els explicarà que jo t'estimo i que estic desitjant poder sortir per reunir-me amb tu. Demanaràs ajuda als meus germans perquè t'ajudin a buscar feina i...

JACQUES

Faré el que tu em diguis.

JACQUES i MARIE es fan un petó.

Quan acaben, es miren l'un a l'altra. JACQUES fa per sortir. Abans, però, es treu la jaqueta del tot. La penja a algun lloc i la jaqueta sembla que desapareix.

ESCENA 12
Una dona s'allibera.

I es fa de nit.
I Marie dorm a la seva cel·la.
I Yvonne a la seva.

YVONNE
Dorms, Marie?

MARIE
Sí.

YVONNE
Es que estava somiant que te n'anaves.
Però és que te'n vas.
Demà te'n vas, Marie.

MARIE
Sí.

YVONNE
I et voldria dir moltes coses.

MARIE
Jo també te'n vull dir una.

YVONNE
A mi?

MARIE
Que gràcies.

YVONNE
A mi?

MARIE
Aquesta nit he tancat els ulls. I t'he vist a tu. Ballaves. Ballaves tan intensament.

YVONNE
Me n'han ensenyat les altres.

MARIE
Ballaves tan intensament que els ulls se'm movien. I no paraven.

YVONNE
I t'he despertat.

MARIE
Em sembla que sí. Per això et dono les gràcies.

YVONNE

Te les volia donar jo a tu.

MARIE

Doncs m'he avançat.

YVONNE

I què farem sense tu, Marie?

MARIE

Ballar. Ballar una estona més, encara.

YVONNE

Desperto a les altres?

MARIE

Per què?

YVONNE

Si te'n vas...

MARIE

No siguis burra. Jo marxaré, silenciosa, tal com vaig entrar.

YVONNE

Tu no vas entrar silenciosa. Si se't sentia per totes les parets. Totes les parets parlaven.

MARIE

Dona'ls tu les gràcies a les altres.

YVONNE

Jo?

MARIE

Ho faràs?

YVONNE

Quan te'n vagis, ho faré.

MARIE

Me'n vaig demà.

YVONNE

Quan falta per demà?

MARIE

No gaire.

No falta gaire.

No falta res per demà.

YVONNE

Ha guanyat el cor, Marie. Ho saps, no?

MARIE somriu i li senyala el seu, de cor. El d'YVONNE.

ESCENA 13
La nova vida d'una dona.
La nova vida d'un home.

A casa de Jacques.

*Jacques obre la porta (va vestit de carrer, no d'uniforme). És Marie.
S'abracen. Es morien de ganes de veure's.*

Mentre veiem el retrobament entre Jacques i Marie, les dones fan el seu dia a dia a les dutxes, com al principi de l'obra. YVONNE ja no és la noia tímida del principi.

Jacques es treu la roba. Marie, també. Fan l'amor.

ESCENA 14
Els homes i les dones.

Mentre Marie i Jacques fan l'amor, DOS GUÀRDIES comenten la jugada. Mentre parlin, Jacques i Marie acabaran de fer l'amor i es quedaran adormits, l'un en braços de l'altra. Una estampa bonica.

La resta de dones tornaran a les seves cel·les.

L'única que es quedarà en escena, mentre els guàrdies parlen és YARIBEL, que ara ja fa moltíssima panxa.

GUÀRDIA 1

(Parla de Jacques)

No es mereixia el càrrec.

GUÀRDIA 2

Quina manera de jugar-se la feina.

GUÀRDIA 1

Si jo hagués tingut les seves oportunitats...

GUÀRDIA 2

És un boig.

GUÀRDIA 1

Mira que enamorar-se d'una dona com aquella.

GUÀRDIA 2

A mi em faria por, una dona d'aquestes.

GUÀRDIA 1

Em sembla que són aquestes les que peguen els seus marits.

GUÀRDIA 2

Quan jo penso en la de casa, tan pacient, tan bona dona, tan pendent sempre de les set criatures.

GUÀRDIA 1

Set? Ja en teniu set?

GUÀRDIA 2

Set i mig. En tenim una altra en camí.

GUÀRDIA 1

Potser que us planteu, doncs.

GUÀRDIA 2

Però si és impossible plantar-se. La culpa la té l'uniforme. Els uniformes són terribles per això. La meva dona, quan em veu arribar a casa amb l'uniforme, ja està perduda.

GUÀRDIA 1

Ell també està perdut.

GUÀRDIA 2
Ell qui?

GUÀRDIA 1
En Dubois. En Jacques Dubois.

GUÀRDIA 2
És un desagraït.

GUÀRDIA 1
Vols dir que tant?

GUÀRDIA 2
Sí.

GUÀRDIA 1
Però és un tio intel·ligent...

GUÀRDIA 2
Intel·ligent, intel·ligent, però es va deixar enganyar per aquella.

GUÀRDIA 1
La Marie.

GUÀRDIA 2
La Marie...

GUÀRDIA 1
Ai l'amor...

GUÀRDIA 2
Això és l'amor?

GUÀRDIA 1
Potser sí.

GUÀRDIA 2
I l'amor et fa feliç?

GUÀRDIA 1
Potser sí.

GUÀRDIA 2
I quan un és feliç fa bogeries com les que ha fet en Dubois?

GUÀRDIA 1
Potser sí.

GUÀRDIA 2
Saps què em va dir?

GUÀRDIA 1
Qui?

GUÀRDIA 2

En Dubois. En Jacques Dubois.

GUÀRDIA 1

Què et va dir?

GUÀRDIA 2

Que tot és molt diferent quan un és feliç. Que el camí llarg sembla el més curt, que res no t'espanta. I et dius a tu mateix: vinga, va, un petit esforç i tot sortirà bé. I tot surt bé. I et surt bé perquè vols que t'hi surti, perquè ho desitges de debò i a la vida les úniques coses que compten són les que desitges de debò. Per això a la vida d'un home hi passen moltes dones, però un dia se'n presenta una -una que no s'havia presentat mai-, em va dir en Dubois, i la sents aquí dins, DE DEBÒ, i llavors totes les altres s'esborren i et sembla que mai no n'has conegut cap altra. I comences a estimar de debò.

GUÀRDIA 1

Estimar de debò?

GUÀRDIA 2

Estimar de debò, viure de debò, ser bo de debò, es veu que això és el que et fa feliç.

GUÀRDIA 1

En Jacques Dubois és feliç?

GUÀRDIA 2

Suposo.

GUÀRDIA 1

Tu creus?

GUÀRDIA 2

Suposo.

GUÀRDIA 1

Ah.

GUÀRDIA 2

No?

GUÀRDIA 1

Sí.

GUÀRDIA 2

Sí?

GUÀRDIA 1

Suposo.

GUÀRDIA 2

Suposo.

GUÀRDIA 1
I tu ets feliç?

GUÀRDIA 2
No ho sé.

GUÀRDIA 1
Jo em penso que no.

GUÀRDIA 2
Jo tampoc.

GUÀRDIA 1
I la teva dona no et fa feliç?

GUÀRDIA 2
No ho sé.

GUÀRDIA 1
Això és que no.

GUÀRDIA 2
Potser ha d'aparèixer la dona.

GUÀRDIA 1
La dona?

GUÀRDIA 2
La que no encara no ha aparegut.

GUÀRDIA 1
Però si el món està ple de dones.

GUÀRDIA 2
Ja ho sé.

GUÀRDIA 1
Aquest edifici està ple de dones.

GUÀRDIA 2
I són felices?

GUÀRDIA 1
Fa una mica de ràbia.

GUÀRDIA 2
En Jacques?

GUÀRDIA 1
Que les dones siguin felices i nosaltres, no.

De sobte, YARIBEL es posa de part. Els seus gemecs ocupen l'espai.

GUÀRDIA 2
Ho has sentit, això?

GUÀRDIA 1
No.

Els crits de YARIBEL continuen. Sembla que alguna cosa no va bé.

GUÀRDIA 1
Ara sí.

GUÀRDIA 2
És una dona que ens crida.

Els GUÀRDIES entren a la zona de dutxes. YARIBEL està patint.

GUÀRDIA 1
Tot bé?

YARIBEL
No

GUÀRDIA 1
Què et passa?

Des de les seves cel·les.

LILY
Que no està bé?

GUÀRDIA 2
No?

MARTA
Esclar que no.

LA DONA
Que no veus que no?

YVONNE
Hauria de venir una llevadora.

GUÀRDIA 2
Per què?

GUÀRDIA 1
(A Yaribel)
Tu, estàs bé?

GUÀRDIA 2
Tu no eres metge?

GUÀRDIA 1

Una mica metge sí que soc.

YVONNE

Ha de venir una llevadora.

GUÀRDIA 1

(A Yaribel)

A veure, tu, treu-te, la roba.

YVONNE surt de la cel·la i agafa el GUÀRDIA, com per apartar-lo. El GUÀRDIA la frena.

GUÀRDIA 2

Les mans, Yvonne, les mans.

YVONNE

Ha de venir una llevadora.

GUÀRDIA 1

Com has sortit tu?

YVONNE

(Ensenyant unes claus)

T'he agafat les claus.

Sona una alarma. Pertot arreu.

YARIBEL ja és lliure.

Està parint.

JACQUES es desperta. S'aixeca del llit. Vol sortir a comprar alguna cosa per esmorzar. Es comença a vestir. Li falta la part de dalt. Obre l'armari. Hi ha la jaqueta del seu uniforme. Se la posa sense pensar-hi. Quan fa per sortir, passa per davant d'un mirall. S'hi mira. S'agrada. Es comença a cordar la jaqueta davant del mirall.

En paral·lel, el GUÀRDIA 1 intenta agafar-li les claus a YVONNE

GUÀRDIA 1

Què fas?

YVONNE

Avisarem el director.

GUÀRDIA 2

Les claus.

YVONNE

Les tenim, nosaltres.

LUCRÈCIA

Yvonne!

MARIE es desperta.

YVONNE li llença les claus a LUCRÈCIA. A partir d'aquest moment, les dones es passen les claus entre elles, com jugant.

MARIE veu Jacques cordant-se la jaqueta de l'uniforme. No li agrada el que veu.

MARIE
Què fas?

JACQUES
Estàs bé, Marie?

MARIE
No.

MARIE s'aixeca i surt de l'habitació. I del pis. Jacques no entén res.

YVONNE veu MARIE.

YVONNE
Marie!

YVONNE li passa les claus. MARIE les recull.

Mentre juguen, mentre es passen les claus, mentre canten, els homes no les atrapen. És que ni que ho intentessin amb totes les seves forces, podrien.

Des de casa, JACQUES s'ho mira. Es mira les dones. Com salten, com criden, com ballen. Des de casa, JACQUES crida:

JACQUES
Marie!

*Però MARIE no l'escolta, és entre les dones.
Però JACQUES insisteix:*

JACQUES
Marie!

*I la resta de dones, lliures, van desapareixent.
I a escena, només hi ha MARIE. I la veu d'YVONNE, que canta.
I la veu de JACQUES, que encara la crida.*

JACQUES
Marie!

I MARIE s'atura. I, sense voler, el mira.

MARIE el mira.